



Familieman Jacob Derwig:

‘Als ik naar mijn vrouw en kinderen kijk, geeft dat een **enorm geluksgevoel**’

J Gepassioneerd acteur, hartstochtelijk vader, toegewijd echtgenoot van Kim van Kooten. Drie rollen die Jacob Derwig vol overgave met elkaar combineert.

Jacob Derwig is vader van Roman (6) en Kee (2), echtgenoot van actrice/scenarist Kim van Kooten en acteur bij Nederlands grootste repertoiregezelschap *Toneelgroep Amsterdam (TA)*. Daarnaast is hij een Kreeft. Zijn sterrenbeeld. Het is al aan het eind van het interview als hij de eigenschappen van een Kreeft opsomt. Eigenschappen die in het voorafgaande gesprek bijna allemaal aan de orde kwamen. “Huiselijk, ambitieus. En gevoelig, hypergevoelig. Als acteur moet je dat sowieso zijn. Al die antennes moeten ‘aan’ staan, anders kun je niet spelen. Maar ik ben ook iemand die kwetsuren lang onthoudt. Als iemand iets naars tegen me zegt, of andersom, sleep ik dat lang met me mee. Ze zeggen dat een Kreeft die gekwetst is zich heel lang in zijn schulp terugtrekt. En dat er veel liefde nodig is om die weer uit zijn huisje te lokken. Daar snap ik wel iets van.” Een Kreeft is ook zorgzaam en erg consciëntieus. Dat laatste is Jacobs levensmotto: “Wat je doet, moet je goed doen.” Waar hij snel aan toevoegt: “Je kunt er ook een heel moeilijk mens van worden, als alles perfect moet. Maar dat ben ik geloof ik weer niet.”

Nee?

“Nee, ik ben niet heel moeilijk.”

Dat is fijn, als je dat van jezelf kunt zeggen.

“Maar je moet er bij mij niet met de pet naar gooien, want dan heb ik er geen zin in.”

Jacob Derwig, rustige, sympathieke man, veelzij-

dig en talentvol acteur. Ook volgens veel collega’s. Zo kreeg hij uit handen van acteur Pierre Bokma de *Paul Steenbergenpenning*. Gevraagd naar wat het acteren hem geeft, zegt Jacob: “Misschien klinkt het stom, maar ik kan het heel goed. Voetballen bijvoorbeeld kan ik niet zo goed. Daar krijg ik dan geen echt plezier in. Maar als ik toneelspeel, heb ik altijd plezier.” Vooral als het hem lukt mensen voor een paar uur mee te nemen naar een ander universum, een andere wereld.

“Goed spelen vergt uiterste concentratie.

Tegelijkertijd moet je heel ontspannen zijn om je over te kunnen geven aan alles wat je die avond moet doen, moet denken en voelen. Als je te krampachtig bent, lukt het niet. Dat ziet het publiek ook. Dat gaat dan niet in je spel mee. Maar als een zaal echt even zijn adem inhoudt, helemaal met jou meeleeft, dan vlieg je zelf ook.”

Deze maanden speelt hij in de theatervoorstelling *La grande bouffe*, naar de beroemde Frans-Italiaanse film. Het is het verhaal van vier rijke vrienden die nooit getrouwd zijn of niet veel van hun huwelijk hebben gebakken en besluiten er gezamenlijk uit te stappen. Niet op tragische wijze, maar door zich, met veel plezier en in het gezelschap van prostituees, letterlijk dood te eten.

“Dat vind ik het fascinerende eraan,” zegt Jacob.

“Dat ze het besluiten en gewoon doen. En proberen in schoonheid te eindigen. De film is destijds gemaakt als kritiek op een decadente, verveelde maatschappij, maar voor mij gaat-ie ook over vriendschap, het verbond dat vrienden kunnen hebben. Daar hoop ik in deze voorstelling iets van mee te geven.”

Hij houdt van repeteren, zegt hij. Van zoeken naar en nadenken over de vorm van een voorstelling, over hoe je zinnen kunt zeggen. Van veel voorbereiden. Toch is hij voor een voorstelling nog altijd gespannen. “Maar als ik eenmaal speel, komt de ontspanning meestal vanzelf.” ▶

Je speelt uiteenlopende rollen, zowel op toneel als voor de camera. Naar welke rollen of onderwerpen gaat je voorkeur uit?

“Dat kan ik heel concreet beantwoorden. Ik ben gevraagd een voorstelling te maken voor TA2. Dat is een aparte tak van *Toneelgroep Amsterdam*, een platform voor jongere en beginnende regisseurs. Dat is een hele eer. En het is fijn om naast het acteren iets te hebben wat je horizon breder maakt en waarbij je zelf kunt beslissen wat je wilt brengen. Ik had een paar verhalen in mijn hoofd, die gingen allemaal over gezinnen. Ik ben politiek niet zo onderlegd, dus een stuk met maatschappijkritiek zal ik niet zo gauw kiezen. Maar iets over een zogenaamd gelukkig gezin grijpt mij al snel bij de kladen. Uiteindelijk ben ik uitgekomen bij *Cat on a*

is op het gezinsleven. Zeker niet nu we zo’n pittige tijd achter de rug hebben. We zijn nog maar net uit dat dal geklommen. Überhaupt zijn het tropen-jaren met twee jonge kinderen. Dus ik moet even iets minder mee hollen met TA. Gelukkig heeft het gezelschap een vervanger voor mij gevonden voor deze Canada-tournee.”

Is dat lastig voor je om te vragen?

“Ja. Je wilt geen spelbreker zijn. Bovendien vind ik het zelf ook spannend en het geeft een kick, maar het gaat met ons als gezin beter als ik niet de hele tijd weg ben.”

In de periode dat Kim opnames deed voor de tv-serie *Evelien* heb jij tien weken voor Roman gezorgd.

“Dat kon omdat we toen nog alleen Roman hadden. Maar als je in je eentje twee kinderen moet

‘Vanochtend stond Roman om kwart voor zes naast ons bed. *Dan is de dag dus begonnen. En zo gaat het al zes jaar*’

hot tin roof van Tennessee Williams. Over een gezin dat zich in een toneelavond compleet ontwricht en opblaast omdat iedereen in feite egoïstisch is, elkaar voorliegt en bij God niet weet hoe elkaar lief te hebben. Het is heel mooi, erg geestig, maar dus ook heel tragisch. Ik vind het wel belangrijk dat als het tragisch is, je er ook om moet kunnen lachen.”

Met zijn eigen gezin heeft Jacob een erg turbulente periode achter de rug. Drie jaar geleden werd Kim, zijn vrouw, tijdens de zwangerschap van Kee ernstig en langdurig ziek. Een chronische darmziekte, zo bleek. Het was moeilijk, zegt Jacob, om in die situatie een balans te vinden tussen werk en gezin. “Ik moet er nog steeds waakzaam in zijn. TA speelt enorm veel voorstellingen. Ook in het buitenland spelen we aan de lopende band: Zürich, Wenen, Boedapest, maar ook Japan. Met *Opening Night* stond ik in New York. Binnenkort gaat de voorstelling *Romeinse Tragedies*, waar ik normaal gesproken ook in speel, voor drie weken naar Canada. Dat betekent drie weken weg van je gezin. Dat kan wel een keer, maar niet als het een structurele aanslag

verzorgen, alles moet doen: opstaan, naar school, de crèche, koken... Een week vind ik al pittig. Vanochtend stond Roman om kwart voor zes naast ons bed. Dan is de dag dus begonnen. En zo gaat het al zes jaar.”

In een interview zei je: ‘Kim en mijn kinderen zijn mij genoeg. Ik hoef geen grote reizen of wat voor avontuurlijks dan ook.’ Dat klinkt alsof je een echte familyman bent?

“Ik hoef niet ver en lang weg. Of veel in cafés of helemaal losgaan op een feest. Ik geniet heel erg van het gezinsleven. Met z’n allen dingen doen. Lezen, samen op vakantie. We zaten tijdens de kerstvakantie in Markelo, waar geweldig veel sneeuw was gevallen. Sowieso een sprookje om in rond te lopen. Als je dan naar je kinderen kijkt, denk je: die zijn van mij. Dit is mijn vrouw, dit zijn mijn kinderen. Dat geeft een enorm geluksgevoel. Maar het vergt ook veel inspanning.”

Weet je waar die hang naar dat huiselijke vandaan komt?

“Ik herinner me de warmte en huiselijkheid uit

mijn jeugd. Ook al is mijn vader bij ons weggegaan toen ik drie was. Mijn moeder, die kinderrechtser was in Dordrecht, heeft in haar eentje voor mij en mijn jongere zus gezorgd. Ze komt uit een heel hechte familie waar we veel kwamen. Symbool daarvoor is voor mij het grote herenhuis in Dordrecht waar alle kerstetentjes, paaslunches en zo werden gevierd met neven, nichten, ooms, tantes, de hele familie. Ik nam ook vaak vriendjes mee naar dat huis, terwijl ik er niet woonde, om er te spelen, te verkleeden, *Star Wars* naspelen.”

En je vader?

“Hij werkte voor *Unilever* en woonde daardoor in het buitenland. Ik heb daar in die tijd nooit heel erg om gerouwd. Maar als je ouder wordt, komt er natuurlijk wel onbegrip. In de puberteit en later als je zelf kinderen krijgt. Ik moet erbij zeggen dat mijn vader en ik nu een heel goed contact hebben. Hij komt voor elke nieuwe voorstelling over uit Engeland. Hij is trots op mij, leeft mee. Toen wij het moeilijk hadden met de ziekte van mijn vrouw heeft hij erg geholpen. Maar de beslissing om naar een ander land te gaan als je twee jonge kinderen achterlaat, zou niet de mijne zijn.”

Omdat je vindt dat je dat een kind niet kunt aandoen of omdat je het zelf niet wilt?

“Ik zou ze niet kunnen missen. Ik zou ze elke dag willen zien. Ik vind het nu al moeilijk als ik twee dagen in München moet spelen. Ik wil van elke seconde weten: hoe ze wakker werden, wat ze zeiden, welke tekening er is gemaakt, hoe het ging op de crèche. Ook omdat ik weet hoe belangrijk het is dat je er dagelijks voor iemand kunt zijn. Mijn vader is wel echt mijn vader, maar niet een dagelijkse. Een ‘ver weg’-vader.”

Heb je met Kee een andere band dan met Roman?

“Ja, alleen al vanwege het meisje versus jongenverhaal. Roman zoekt mij op om te voetballen, stoere tekeningen te bespreken, ridderopstellingen. Het is wel heel, heel prettig om te zien dat hij ons allebei nog steeds veel opzoekt en knuffelig is. Als ik thuiskom van mijn werk, hoor ik: ‘Papa! Papa!’ En Keetje ook: ‘Papa!’ Dan hollen ze naar me toe, springen in m’n armen. Dan moet alles wor- ▶



Jacob met vrouw en kind op de fiets.

Jacob Derwig in het kort

Acteur Jacob Derwig is medeoprichter van 't Barre land en werkte ook bij theatergezelschap *De Trust* voor hij in 2005 toetrad tot het vaste gezelschap van *Toneelgroep Amsterdam*. Hij had hoofdrollen in stukken van Tsjechov, Shakespeare en in een aantal Griekse tragedies. Behalve voor zijn toneelvertolking van Hamlet ontving Jacob ook meerdere prijzen voor zijn filmwerk. Hij speelde in films als *De Jurk*, *Grimm*, *Zus & Zo* (waarmee hij een *Gouden Kalf* won voor beste acteur) en *Tiramisu*. Jacob werkt samen met zijn vrouw, actrice/scenarioschrijfster Kim van Kooten, aan de vertaling voor de theaterbewerking van de film *Cat on a hot tin roof*, waarmee hij in het seizoen 2011-2012 zijn regiedebuut maakt. Op televisie is Jacob deze zomer te zien in de nieuwe NCRV-serie *In Therapie*. Jacob speelt de therapeut die elke werkdag een andere, vaste patiënt ontvangt. Zijn vrouw wordt gespeeld door zijn eigen vrouw, Kim van Kooten.



Met echtgenote Kim van Kooten.

den besproken en wordt er natuurlijk gevochten om aandacht. Met Kee heb ik iets bijzonders omdat ik, doordat Kim zo ziek was en twee keer aan haar darmen is geopereerd, de moedertaken heb overgenomen de eerste zes, zeven maanden van haar leven. Ik was eigenlijk mama, met flesjes en slaap-

nog werken. Daarom hadden we al snel een nanny, die we nog steeds hebben, en drie dagen gaat ze naar de crèche. Ik denk dat Kee daarom heel goed kan vechten om aandacht. Ook liever niet wil dat je haar achterlaat. Daar moeten we nog een evenwicht in vinden.”

Hoe gaat het nu met Kim?

“Veel beter. Ze werkt, kan weer schrijven. Maar stressvolle dingen moet ze vermijden. Maar dat is ook weer positief, dat ze noodgedwongen heeft moeten leren beter met haar energie om te gaan. Dat ze alleen moet kiezen voor wat echt belangrijk is.”

Hebben jullie in het begin voor Kims leven gevreesd?

“Nee. De darmarts zei meteen: ‘Aan deze ziekte is nog nooit iemand doodgegaan.’ Wel waren we bang, omdat Kim op een gegeven moment echt aan de prednison moest, dat Keetje misschien niet gezond ter wereld zou komen. Dat was niet te voorspellen. Achteraf lazten we weleens over zwangere vrouwen die een soortgelijke ziekte hadden en van wie het kind niet levend ter wereld kwam. Destijds hebben we ons dat niet zo gerealiseerd.

Je zit vol hoop dat het allemaal goed komt, maar achteraf gezien had het echt helemaal mis kunnen gaan met Kee. Maar Kee is zo sterk. Ik heb dat altijd als verklaring gezien voor het feit dat ze vijf weken te vroeg kwam. Dat ze dacht: weet je wat, ik kom gewoon eerder. Kunnen jullie dat met die ziekte

doordat je nergens meer energie en puf voor hebt. Niet zo heel vrolijk meer reageert op alles wat er aan je wordt gevraagd. Maar dieper dan dat is het niet gegaan.”

Wat deed het met Kim en jou samen?

“Op een gegeven moment groei je in een patiënt-verzorgerrelatie. Het kan moeilijk zijn om daarna weer de man-vrouwrelatie terug te vinden. Soms loopt een relatie daar ook op stuk. Maar onze relatie is er eigenlijk alleen maar sterker door geworden. We zijn nog meer naar elkaar toe getrokken.”

Kon je wel iets betekenen voor Kim? Als je zo ziek bent, is dat vaak een eenzame strijd.

“Voor haar was het hele proces natuurlijk tien keer zo zwaar als voor mij. Ook door al die onzekerheden: komt het ooit nog goed? Komt mijn kind levend ter wereld? Waarom werken die medicijnen allemaal niet? Gaat die operatie wel goed? Krijg ik een stoma? Ben ik dan nog aantrekkelijk? Ze is door al die fases gegaan. Door haar mijn vertrouwen te geven dat er niets voor altijd stuk hoefde te gaan, dat ze nog vrouw genoeg zou zijn, ben ik er voor haar geweest, denk ik.”

Eind 2008 zei Kim in esta: ‘Ik vind het moeilijk om mijn angst, pijn en zwakte aan anderen te laten zien.’

“Ook daar heeft ze in gewonnen. Ze moest wel. Want ja, darmen en ontlasting, dat is ook nog iets heel schaamteloos. Een van de mogelijkheden was een stoma. Een gruwelijk idee natuurlijk voor haar, maar je moet er toch over praten. Dan heet je ook nog Kim van Kooten die in een ziekenhuis ligt waar net iets meer arts-assistenten de kamer inkomen om te koekeloeren hoe het met Kim van Kootens darm gaat.”

Het moet voor haar hard zijn geweest om niet zelf voor Kee te kunnen zorgen.

“Dat vond ze het allerheftigst, denk ik. Ze haalt dat nu heel erg in. Probeert zo veel mogelijk met de kinderen te spelen, voor te lezen. Nu is het bij Kee ook mama voor en mama na.”

Het vaderschap, zeker in combinatie met die heel nare periode van Kims ziekte, heeft hem uiteraard veranderd. “Je bent gevoeliger,” zegt Jacob.

“Bepaalde films waarin iets met een kind gebeurt, wil je niet zien. Omdat je niet wilt dat jouw kind ook iets ergs overkomt. Je voelt je kwetsbaarder.” Na een stilte: “Ik hoop dat we door de ziekte van Kim iets hebben afgekocht. Dat we verder geen ellende meer hoeven mee te maken. Geen kinderen naar ziekenhuizen, geen operaties. Misschien ben ik wat voorzichtiger geworden. Dat was ik al, maar het kan zomaar zijn dat je twee jaar in een ziekenhuis ligt door een ongeluk of wat dan ook. Dat is tijd die je niet wilt missen. Daar ben ik me allemaal meer bewust van geworden.” ■

interview: joke tromp. fotografie: judith vermeij, peter smulders (foto op de fiets), reporters (galafoto). visagie: rosemary van liempt. met dank aan: felix meritis amsterdam

De grote schranspartij

De theatervoorstelling *La grande bouffe* (de grote schranspartij) naar de wereldberoemde, gelijknamige film, is een samenwerkingsproject van *Toneelgroep Amsterdam* met *NTGent*. De voorstelling over vier vrienden die vrijwillig besluiten zich dood te eten is nog t/m 15 mei te zien in de theaters in Nederland en België. Kijk voor meer informatie op www.tga.nl.

Win een meet & greet met Jacob Derwig

Wij geven 2x2 kaarten weg voor de voorstelling *La grande bouffe* op zaterdag 10 april in de *Stadsschouwburg Amsterdam*. Na afloop van de voorstelling kunt u *Jacob Derwig* in levenden lijve ontmoeten. Kijk op www.margriet.nl/mailenwin om te zien hoe u kunt deelnemen.

‘Ik hoop dat we door de ziekte van Kim iets hebben afgekocht.
Dat we geen ellende meer hoeven mee te maken’

jes. Ik weet niet of Keetje zich dat nog herinnert, maar dat hele *close* voel ik wel bij haar. Aan de andere kant is ze ongelooflijk brutaal en eigenwijs. Ze kan ook verschrikkelijk schreeuwen en luidruchtig zijn. Totaal anders dan de meer poëtische Roman, die veel gevoeliger en rustiger is. Kee hebben we, in tegenstelling tot Roman, ook veel moeten uitbesteden. Dat voelt ze, denk ik. Ik moest voor haar en Roman zorgen, naar Kim in het ziekenhuis en ook

oplossen en houd ik er niets aan over.”
Hoe verwerkte je al die zorgen en angsten?
“Door gewoon maar door te gaan. Heb ik van mijn moeder, denk ik. Bovendien zijn er twee kinderen van wie er een volledig van jou afhankelijk is. Om de drie uur moet er een flesje in, dan heb je geen tijd om erbij stil te staan. Ik ben wel heel erg moe geweest. Zo na zes, zeven maanden zat ik even overal doorheen. Je merkt het vooral